

Sygn. akt V CNP 42/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz

w sprawie ze skargi B. S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 23 sierpnia 2011 r., sygn. akt [...]

w sprawie z powództwa B. S.

przeciwko G. S. GmbH w T.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2013 r.,

- 1) odrzuca skargę;**
- 2) zasądza od B. S. na rzecz G. S. GmbH w T. kwotę 1200,- zł (jeden tysiąc dwieście) tytułem kosztów postępowania skargowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił zażalenie powódki B. S. na postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu i oddalenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Postanowienie Sądu Okręgowego powódka zakwestionowała skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona skarga jest niedopuszczalna z dwóch przyczyn.

Po pierwsze, zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych (art. 424^{1b} k.p.c.).

W związku z tym skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia podlegała jako niedopuszczalna odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Po drugie, w sprawie była możliwość wniesienia skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 398¹ § 1 k.p.c. od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu strona może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

W sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia uzależniona jest od łącznego spełnienia przesłanek:

istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania kwalifikowanej niezgodności z prawem, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (art. 424¹ § 2 k.p.c.).

Pojęcie wyjątkowego wypadku, o którym jest mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. obejmuje szczególne sytuacje polegające na tym, że strona z przyczyn niezawinionych i usprawiedliwiających jej zaniechanie nie mogła skorzystać ze zwykłych środków prawnych. Obowiązek ich wykazania obciąża stronę, która chce skorzystać z możliwości wniesienia skargi na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lipca 2007 r., IV CNP 80/07, niepubl.).

We wniesionej skardze nie zostały wykazane okoliczności pozwalające uznać, że w sprawie zachodzi wyjątkowy wypadek w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c.

Jeżeli strona miała obiektywną możliwość skorzystania z instancji odwoławczej i z tej możliwości nie skorzystała z przyczyn leżących po jej stronie, to skarga jest niedopuszczalna (art. 424⁸ § 2 k.p.c.). Następuje to zarówno przy świadomej rezygnacji z wniesienia środka odwoławczego, jak i przy zawinionej przez stronę niemożności skorzystania z takiego środka (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r. V CNP 187/07; OSNC-ZD 2008/4/107).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.